

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ
Τμήμα Κλιματικής Αλλαγής

Ταχ. Δ/ση: Πατησίων 147
Ταχ. Κώδικας: Αθήνα 112 51
Πληροφορίες: Ι.Τσαλακανίδου
Τηλέφωνο: 210 8642 118
Email: i.tsalakanidou@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: Υ.Π.ΕΝ.

Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

ΘΕΜΑ: Μέτρα για την αποτροπή των δυσμενών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους Δήμους του Ν. Ηλείας

ΣΧΕΤ.

1. Το με α.π. 3423/16-09-2022 έγγραφο της Βουλής των Ελλήνων (Δρ. Διονυσία- Θεοδώρα Αυγερινοπούλου, Βουλευτής Ηλείας, Νέα Δημοκρατία) περί μέτρων για την αποτροπή των δυσμενών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους Δήμους του Ν. Ηλείας (α.π. Εισερχ. ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/94042/1643/16-09-2022).
2. Το Π.Δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ)».
3. Το Π.Δ. 70/2021 «Σύσταση Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων».
4. Ο ν. 4936/2022 «Εθνικός Κλιματικός Νόμος - Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος».
5. Το άρθρο 43 του ν. 4414/2016 (Α'149) για τα «Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική (ΠεΣΠΚΑ)».
6. Το με α.π. 365795/6612/06-03-2020 έγγραφο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με το οποίο μας διαβιβάστηκε το οικείο ΠεΣΠΚΑ (ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/26054/531/10-3-2020).
7. Η με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/26054/531/01-07-2020 γνωμοδότησή μας επί του Περιφερειακού Σχεδίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
8. Η από 21 Δεκεμβρίου 2018 Σύμβαση Επιχορήγησης (Grant Agreement), μεταξύ του Εκτελεστικού Οργανισμού για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises – 'EASME') και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.) ως «Συντονιστή Δικαιούχου» με την οποία καθορίστηκαν οι όροι, οι ειδικότερες προϋποθέσεις της συν-χρηματοδότησης και ο προϋπολογισμός του Έργου "LIFE IP AdaptInGR" (κωδικός LIFE17 IPC/GR/000006), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
9. Το από 03-04-2019 συμφωνητικό Συνεργασίας στο πλαίσιο του έργου LIFE-IP AdaptInGR - LIFE17 IPC/GR/000006 μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Σε συνέχεια του ανωτέρω (1) σχετικού εγγράφου, με το οποίο διαβιβάστηκε στην Υπηρεσία μας η εν θέματι αναφορά της Δρ. Διονυσίας- Θεοδώρας Αυγερινούπουλου, Βουλευτή Ηλείας της Νέας Δημοκρατίας και Προέδρου της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής, σας επισημαίνουμε ότι κατόπιν των (3) και (4) σχετικών, **οι σχετικές με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή αρμοδιότητες της Υπηρεσίας μας περιορίζονται στην παρακολούθηση ενωσιακών και διεθνών θεμάτων κλιματικής αλλαγής αναφορικά με τις διεργασίες της Σύμβασης πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή και συναφών διεθνών συνεργασιών (περ. αα, παρ.3α, άρθρο 25, Π.Δ. 132/2017). Οι λοιπές αρμοδιότητες προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με την Εθνική Στρατηγική και τα Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, έχουν πλέον μεταφερθεί στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.**

Ωστόσο, προς διευκόλυνσή σας και λαμβάνοντας υπόψιν ότι προ δημοσίευσης του ν. 4936/2022 στις 27-05-2022, βάσει του τέως άρθρου 43 του ν. 4414/2016, η Υπηρεσία μας ήταν αρμόδια για την παροχή γνώμης επί των Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, ενώ συνεχίζει να συντονίζει το έργο LIFE-IP AdaptInGR “Boosting the implementation of adaptation policy across Greece”, στο οποίο συμμετέχει και η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

A) Το Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

- Η μελέτη στην οποία αναφέρεται το (1) σχετικό συνδέεται με την κατάρτιση του Περιφερειακού Σχεδίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, όπως σημειώνεται και στο συνημμένο σε αυτή δημοσίευμα της εφημερίδας «Πατρίς».
- Η κάθε Περιφέρεια ήταν αρμόδια για την κατάρτιση οικείου Περιφερειακού Σχεδίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) σύμφωνα με τη ισχύουσα έως 27-05-2022, παρ. 1 του άρθρου 43 του ν.4414/2016.
- Τα ΠεΣΠΚΑ εγκρίνονται με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου με εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας και μετά από γνωμοδότηση της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης και της Διεύθυνσης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εισηγείται για τη συμβατότητα του ΠεΣΠΚΑ με τις κατευθύνσεις και τους στόχους της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (παρ. 2 του άρθρου 43 του ν. 4414/2016).
- Σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 4936/2022 «Η παρ.2 του άρθρου 6 για την έγκριση των Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) δεν εφαρμόζεται για τα ΠεΣΠΚΑ για τα οποία έχει ήδη εκκινήσει η διαδικασία εκπόνησής τους, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος» και ως εκ τούτου ισχύουν τα αναφερόμενα στο προηγούμενο σημείο.
- Η προαναφερθείσα προβλεπόμενη στην παρ. 2 του άρθρου 43 του ν. 4414/2016 γνωμοδότησή μας έχει ολοκληρωθεί και απεστάλη στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στις 01-07-2020 (7 σχετικό).
- Η περιβαλλοντική έγκριση του ΠεΣΠΚΑ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας κατόπιν αξιολόγησης της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) έχει επίσης ολοκληρωθεί (ΑΔΑ: 9ΞΠΙ4653Π8-ΙΟΕ).
- Σύμφωνα με την τελευταία ανεπίσημη ενημέρωσή μας, **το ΠεΣΠΚΑ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας προγραμματίζεται να τεθεί προς ψήφιση για έγκριση από το οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο στο τέλος Οκτωβρίου του τρέχοντος έτους.**
- Το σχέδιο ΠεΣΠΚΑ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, όπως διαβιβάστηκε στην Υπηρεσία μας με το (6) σχετικό, **περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος**, αποτρέποντας ή περιορίζοντας τις αρνητικές επιπτώσεις και αξιοποιώντας τυχόν θετικές. Ειδικότερα, το ΠεΣΠΚΑ περιλαμβάνει μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή των ακόλουθων τομέων: γεωργία, δάση και αναδασωτέες εκτάσεις, βιοποικιλότητα και οικοσυστήματα, αλιεία και υδατοκαλλιέργειες, υδάτινοι πόροι, παράκτιες χρήσεις, τουρισμός, ζήτηση ενέργειας, υποδομές μεταφορών, υγεία, δομημένο περιβάλλον και πολιτιστική κληρονομιά.

B) Συμμετοχή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στο έργο LIFE-IP AdaptInGR

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας) συντονίζει το έργο LIFE-IP AdaptInGR “Boosting the implementation of adaptation policy across Greece” (σχετικό 8). Το έργο που ξεκίνησε την 1^η Ιανουαρίου 2019 και θα ολοκληρωθεί την 31^η Δεκεμβρίου 2026, αποτελεί το σημαντικότερο έργο για την προσαρμογή της Ελλάδας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Το έργο φιλοδοξεί να ενισχύσει την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής και των 13 Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή, με κατάλληλες δράσεις σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συμμετέχει ως συνδικαιούχος στο έργο LIFE-IP AdaptInGR (σχετικό 9) και λαμβάνει υποστήριξη για την εφαρμογή του ΠεΣΠΚΑ της και γενικότερα για την προσαρμογή της στην κλιματική αλλαγή ως εξής:

- Στις 3 Οκτωβρίου 2020 διοργανώθηκε διαδικτυακό **σεμινάριο για τους εκπαιδευτικούς** της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υπηρετούν στα σχολεία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με σκοπό την ενίσχυση των γνώσεων τους για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την ένταξη δράσεων προσαρμογής στο σχολικό πρόγραμμα.
- Στις 20 - 22 Σεπτεμβρίου 2021 διοργανώθηκε **τρίημερο επιμορφωτικό σεμινάριο** στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με σκοπό να προσφέρει νέες γνώσεις και τεχνογνωσία τόσο **στα στελέχη της τοπικής αυτοδιοίκησης** που θα επιφορτιστούν με το σημαντικό έργο του σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων και κλιματικών πολιτικών, **αλλά και στους επαγγελματίες** που δραστηριοποιούνται σε κλιματικά ευάλωτους τομείς της οικονομίας, όπως ο αγροτικός τομέας, και οι οποίοι καλούνται να αντιμετωπίσουν τις αρνητικές επιπτώσεις που δημιουργεί η κλιματική αλλαγή.
- Στις 23 Σεπτεμβρίου 2021 διοργανώθηκε διαδικτυακή **ενημερωτική ημερίδα** με σκοπό να ενημερώσει τους πολίτες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και να τους παρουσιάσει τον σχεδιασμό και τις προσπάθειες της πολιτείας και ειδικότερα το Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.
- **Υλοποίηση πιλοτικών έργων** για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή της δασικής διαχείρισης, του αντιπλημμυρικού σχεδιασμού και της παράκτιας ζώνης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, εκ των οποίων ένα στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας :
 - **Σχεδιασμός αιφορικής διαχείρισης και αντιπυρικής προστασίας των δασικών οικοσυστημάτων στα Δημοτικά Διαμερίσματα Περιστερίου και Γερακίου του Δήμου Ήλιδας**, με χρήση δεδομένων κλιματικών προβολών υψηλής ανάλυσης του έργου LIFE-IP AdaptInGR. Η πιλοτική εφαρμογή θα περιλαμβάνει: α) εκπόνηση δασικής μελέτης για τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό αιφορικής ανάπτυξης, πυροπροστασίας, καθώς και προστασίας των φυσικών και δασικών οικοσυστημάτων, β) εκπόνηση μελέτης κατασκευής πυροφυλακίου στη θέση «Αετοφωλιά» στο Δημοτικό Διαμέρισμα Περιστερίου, γ) εκπόνηση μελέτης δασικής οδοποιίας για τη βελτίωση και συντήρηση του δασικού δρόμου που θα συνδέει τον οικισμό Περιστέρι με το πυροφυλάκιο στη θέση «Αετοφωλιά», δ) επιλογή και εφαρμογή μέτρων πυροπροστασίας που θα προταθούν από τη δασική μελέτη, ανάλογα με τη σκοπιμότητά τους και τον διαθέσιμο προϋπολογισμό.
 - **Κατασκευή έργου προστασίας τμήματος της ακτής Καλαμακίου (100 - 120 m) του Δήμου Δυτικής Αχαΐας, με στόχο να ελεγχθεί η συνεχιζόμενη διάβρωση, έτσι ώστε να είναι εφικτή η σταδιακή σταθεροποίηση της ακτής σε ένα νέο καθεστώς ισορροπίας.** Η πιλοτική δράση αφορά στην υλοποίηση έργων προστασίας της παραλίας Καλαμακίου σύμφωνα με μελέτες (ακτομηχανική μελέτη και μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων), που έχουν ήδη εκπονηθεί από το Δήμο Δυτικής Αχαΐας. Τα έργα προστασίας, που επιλέχθηκαν, αφορούν στις πλέον διαδεδομένες ήπιες μεθόδους προστασίας της ακτής, ήτοι την κατασκευή συστήματος ύφαλων προβόλων χαμηλής στέψης (ύφαλες κατασκευές) σε συνδυασμό με τεχνητή αναπλήρωση της ακτής.

- **Εκπόνηση μελετών για την οριοθέτηση του ποταμού Ίναχου στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας** (υδραυλική μελέτη - προμελέτη υδραυλικών έργων σε επίπεδο σχεδιασμού, μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, μελέτες οριοθέτησης-πρόταση καθορισμού οριογραμμών υδατορεμάτων, έγκριση μελέτης οριοθέτησης & απόφαση επικύρωσης οριογραμμών οριοθέτησης), **με στόχο την αντιπλημμυρική προστασία των παρόχθιων εκτάσεων, τη διασφάλιση επαρκούς πλάτους διατομής και τον καθορισμό των ορίων του ποταμού και των αντιπλημμυρικών ζωνών σε συγκεκριμένες θέσεις.** Στο φυσικό αντικείμενο των μελετών θα περιλαμβάνεται τόσο η προστασία του ευρύτερου οικοσυστήματος, όσο και η ανάσχεση των πλημμυρικών κινδύνων προς τις καλλιέργειες, τις αγροτικές οδούς και τους οικισμούς εκατέρωθεν του ποταμού. Μετά την ολοκλήρωση και έγκριση των μελετών θα εκπονηθεί οριστική μελέτη υδραυλικών έργων για τμήματα του ποταμού συνολικού μήκους 5 km, η οποία θα προτείνει έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, σε θέσεις που χρήζουν προστασίας.

Είμαστε στη διάθεση σας για τυχόν περαιτέρω πληροφορίες και διευκρινήσεις.

Ο ΑΝΑΠΛ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Κ. ΨΥΧΑΣ